

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 1.9.2010
COM(2010) 454 final

2010/0237 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de modificare și de extindere a perioadei de aplicare a Deciziei 2007/641/CE privind încheierea consultărilor cu Republica Insulelor Fiji în temeiul articolului 96 din Acordul de parteneriat ACP-CE și al articolului 37 din Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Lovitura de stat militară din decembrie 2006 a dus la deschiderea consultărilor în temeiul articolului 96 din Acordul de la Cotonou revizuit. Acestea au avut ca rezultat convenirea, în aprilie 2007, a unor angajamente privind drepturile omului, principiile democratice și statul de drept. La 1 octombrie 2007, prin Decizia 2007/641/CE, Consiliul a hotărât să adopte anumite măsuri corespunzătoare pentru Fiji, menite să creeze un paralelism între respectarea, de către Fiji, a angajamentelor convenite și cooperarea pentru dezvoltare.
2. La 10 aprilie 2009, președintele insulelor Fiji a abrogat Constituția, a demis toți judecătorii și a declarat că alegerile vor avea loc cel târziu în septembrie 2014. Astfel, Fiji a încălcat, unilateral, angajamentele-cheie pe care și le asumase față de UE în aprilie 2007. Aceasta s-a întâmplat după ce Curtea de Apel a declarat ilegală instituirea guvernului militar în urma loviturii de stat din 2006. De asemenea, în Fiji a fost declarată starea de urgență, iar libertatea de expresie a fost substanțial limitată.
3. În urma acestor evoluții negative, Consiliul a hotărât, la 24 septembrie 2009, în Decizia sa 2009/735/CE, să extindă până la 31 martie 2010 valabilitatea măsurilor corespunzătoare pentru Fiji prevăzute în Decizia 2007/641/CE, care urma să expire la 1 octombrie 2009.
4. Din cauza unor întârzieri suplimentare în ceea ce privește punerea în aplicare a angajamentelor convenite cu UE, Consiliul a decis la 29 martie 2010, în Decizia 2010/208/UE, să extindă până la 1 octombrie 2010 valabilitatea măsurilor corespunzătoare pentru Fiji, instituite prin Decizia 2007/641/CE.
5. Nu poate menționată nicio evoluție pozitivă în ceea ce privește îndeplinirea angajamentelor convenite.
6. În timp ce cota de zahăr pe 2010, condiționată de progresul realizat în ceea ce privește continuarea procesului democratic, a fost anulată în mai 2010, o parte a acesteia a fost pusă deoparte pentru a oferi în mod direct asistență, prin intermediul delegației din Suva, către populația direct dependentă de producția de zahăr, în vederea reducerii consecințele sociale negative. Furnizarea oricărui suport de acest fel va trebui confirmată de autoritățile legislative și bugetare ale UE.
7. Având în vedere considerațiile de mai sus, Comisia nu poate propune, în acest stadiu, decât o prelungire a politicii actuale și a măsurilor corespunzătoare.
8. Prin urmare, Comisia propune Consiliului extinderea actualei decizii pentru o perioadă suplimentară de 6 luni, până la 31 martie 2011.
9. Cu toate acestea, decizia ar trebui revizuită în continuare într-un mod care să îi permită UE să mențină un dialog periodic și un angajament politic permanent cu Fiji. Prin urmare, decizia ar trebui reexaminată în mod constant.
10. Se propune notificarea prezentei decizii guvernului interimar al Fiji, pe baza proiectului anexat de scrisoare, adresată președintelui Nailatikau, prin care acesta să fie informat că (a) UE își respectă angajamentul de a continua dialogul politic intensificat în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou, (b) evaluarea

progreselor înregistrate în sensul restabilirii ordinii constituționale va ghida UE ca urmare a viitoarelor decizii privind măsurile complementare pentru țările semnatare ale protocolului privind zahărul și în cadrul Programului indicativ național al celui de al 10-lea FED în ceea ce privește Fiji și, în cele din urmă, (c) Fiji dispune de posibilitatea inițierii unor noi consultări în temeiul articolului 96 din Acordul de parteneriat ACP-CE și al articolului 37 din Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare.

Concluzie

11. Având în vedere cele de mai sus, i se solicită Consiliului să adopte propunerea anexată de Decizie a Consiliului de modificare și extindere a perioadei de aplicare a măsurilor corespunzătoare pentru Republica Insulelor Fiji.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

din [...]

de modificare și de extindere a perioadei de aplicare a Deciziei 2007/641/CE privind încheierea consultărilor cu Republica Insulelor Fiji în temeiul articolului 96 din Acordul de parteneriat ACP-CE și al articolului 37 din Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Acordul de parteneriat ACP-CE dintre membrii grupului statelor din Africa, zona Caraibelor și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de altă parte, semnat la Cotonou la 23 iunie 2000¹ și revizuit la Luxemburg la 25 iunie 2005², denumit în continuare „Acordul de parteneriat ACP-CE”, în special articolul 96,

având în vedere Acordul intern încheiat între reprezentanții guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind măsurile care trebuie adoptate și procedurile care trebuie urmate pentru punerea în aplicare a Acordului de parteneriat ACP-CE³, în special articolul 3,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 de stabilire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare⁴, în special articolul 37,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Decizia 2007/641/CE⁵ privind încheierea consultărilor cu Republica Insulelor Fiji în temeiul articolului 96 din Acordul de parteneriat ACP-CE și al articolului 37 din Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare a fost adoptată pentru a pune în aplicare unele măsuri corespunzătoare ca urmare a încălcării elementelor esențiale menționate la articolul 9 din Acordul de parteneriat ACP-CE, precum și a valorilor menționate la articolul 3 din Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare.

¹ JO L 317, 15.12.2000, p. 3.

² JO L 287, 28.10.2005, p. 4.

³ JO L 317, 15.12.2000, p. 376.

⁴ JO L 378, 27.12.2006, p. 41-71.

⁵ JO L 260, 5.10.2007, p. 15.

- (2) Aceste măsuri au fost extinse prin Decizia 2009/735/CE⁶ a Consiliului din 24 septembrie 2009, și ulterior prin Decizia 2010/208/UE⁷ a Consiliului din 29 martie 2010, ținând cont atât de faptul că unele angajamente importante privind elemente esențiale din Acordul de parteneriat ACP-CE și din Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare nu au fost încă puse în aplicare de Fiji, ci și de faptul că, recent, au avut loc importante evoluții negative în ceea ce privește o parte a acestor angajamente.
- (3) Perioada de aplicare a măsurilor din Decizia 2007/641/CE expiră la 1 octombrie 2010 și este oportună prelungirea valabilității acesteia, adaptându-se în mod corespunzător, din punct de vedere tehnic, conținutul măsurilor corespunzătoare,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia 2007/641/CE a Consiliului se modifică după cum urmează:

- (1) La articolul 3, textul primei propoziții din al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Expiră la 31 martie 2011.”

- (2) Anexa se înlocuiește cu anexa la prezenta decizie, care se adresează Republicii Insulelor Fiji.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Articolul 3

Prezenta decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, [...]

Pentru Consiliu
Președintele
[...]

⁶ JO L 262, 6.10.2009, p. 43.

⁷ JO L 89, 9.4.2010, p. 7.

ANEXĂ

Proiect de scrisoare

E.S. Ratu Epeli NAILATIKAU

Președintele Republicii Insulelor Fiji

Suva

Republica Insulelor Fiji

Domnule președinte,

Uniunea Europeană acordă o importanță deosebită dispozițiilor articolului 9 din Acordul de la Cotonou și articolului 3 din Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare. Parteneriatul ACP-CE se bazează pe respectarea drepturilor omului, a principiilor democratice și a statului de drept, care constituie elementele esențiale ale Acordului de la Cotonou și fundamentul relațiilor noastre.

La 11 decembrie 2006, Consiliul Uniunii Europene a condamnat lovitura de stat militară din insulele Fiji.

În temeiul articolului 96 din Acordul de la Cotonou și având în vedere că lovitura de stat militară din 5 decembrie 2006 a constituit o încălcare a elementelor esențiale enumerate la articolul 9 din acest acord, UE a invitat Fiji la consultări în vederea examinării atente a situației și, după caz, a luării de măsuri corective, astfel cum se prevede în acord.

Partea oficială a acestor consultări a demarat la Bruxelles la 18 aprilie 2007. UE a fost mulțumită de faptul că, în acel moment, guvernul interimar a confirmat o serie de angajamente-cheie privind drepturile omului și libertățile fundamentale, respectarea principiilor democratice și a statului de drept, astfel cum este menționat mai jos, propunând o serie de măsuri pozitive privind punerea lor în aplicare.

Constatăm cu regret că de atunci au avut loc o serie de evoluții negative, în special în luna aprilie 2009, ceea ce înseamnă că Fiji încalcă în prezent multe dintre angajamentele pe care și le-a asumat. Este vorba, în special, de abrogarea Constituției, de întârzierea considerabilă a organizării alegerilor parlamentare și de încălcarea drepturilor omului. Deși punerea în aplicare a angajamentelor a fost întârziată în mod considerabil, majoritatea acestor angajamente rămân foarte relevante pentru situația actuală din Fiji și, prin urmare, sunt anexate la prezenta scrisoare. Deoarece Fiji a decis, în mod unilateral, să încalce o serie de angajamente-cheie, acest fapt a antrenat pierderi în ceea ce privește fondurile pentru dezvoltare destinate Insulelor Fiji.

Cu toate acestea, în spiritul parteneriatului care reprezintă piatra de temelie a Acordului de la Cotonou, UE se declară pregătită să se angajeze în noi consultări oficiale de îndată ce se va prezenta o perspectivă rezonabilă de a încheia în mod pozitiv astfel de consultări. La 1 iulie 2009, primul ministru interimar a prezentat o foaie de parcurs pentru reforme și pentru restabilirea ordinii democratice. UE este pregătită să inițieze un dialog privind această foaie de parcurs și să determine dacă aceasta poate servi ca punct de plecare pentru noi consultări. Prin urmare, UE a decis să extindă măsurile corespunzătoare existente destinate Fiji pentru a

deschide calea unor noi consultări. Unele dintre măsurile corespunzătoare nu mai sunt de actualitate, prin urmare s-a ajuns la concluzia că, decât să le actualizeze în mod unilateral, UE preferă să exploreze în continuare posibilitatea unor noi consultări cu Fiji. În consecință, este foarte important ca guvernul interimar să se angajeze într-un dialog politic național cuprinzător și să fie flexibil în ceea ce privește calendarul foii de parcurs. Deoarece poziția UE este și va fi mereu ghidată de elementele esențiale ale Acordului de la Cotonou revizuit, precum și de principiile sale fundamentale, în special cu privire la rolul crucial al dialogului și al îndeplinirii obligațiilor reciproce, se subliniază că UE nu a ajuns la concluzii anticipate în ceea ce privește rezultatul viitoarelor consultări.

În cazul în care noile consultări vor avea ca rezultat angajamente substanțiale din partea Republicii Insulelor Fiji, UE se angajează să revizuiască pozitiv și rapid aceste măsuri corespunzătoare. În schimb, dacă situația din Fiji nu se îmbunătățește, se vor înregistra noi pierderi în ceea ce privește fondurile pentru dezvoltare destinate Insulelor Fiji. În special, evaluarea progreselor înregistrate în sensul restabilirii ordinii constituționale va ghida UE ca urmare a viitoarelor decizii privind măsurile complementare pentru țările semnatare ale protocolului privind zahărul și în cadrul Programului indicativ național al celui de al 10-lea FED în ceea ce privește Fiji.

Până la organizarea unor noi consultări, UE invită Republica Insulelor Fiji să continue și să consolideze dialogul politic intensificat.

Măsurile corespunzătoare sunt următoarele:

- ajutorul umanitar și sprijinul direct acordat societății civile pot continua;
- activitățile de cooperare în curs de desfășurare, în special cele care au loc în temeiul celui de al 8-lea și al 9-lea FED, pot continua;
- activitățile de cooperare care pot contribui la restabilirea democrației și la ameliorarea guvernării pot continua, cu excepția unor circumstanțe cu totul excepționale;
- punerea în aplicare a măsurilor complementare reformei zahărului pentru anul 2006 poate continua. Acordul de finanțare a fost semnat la nivel tehnic de către Fiji la 19 iunie 2007. Trebuie menționat că acordul de finanțare include o clauză de suspendare;
- pot fi continuate pregătirile și eventuala semnare a programului indicativ multianual pentru măsurile complementare reformei zahărului pentru perioada 2011-2013;
- finalizarea, semnarea la nivel tehnic și punerea în aplicare a documentului de strategie națională și a programului indicativ național pentru cel de al 10-lea FED, cu un pachet financiar indicativ, precum și cu posibila alocare a unei tranșe stimulative de până la 25% din această sumă, se vor supune condiției respectării angajamentelor asumate cu privire la drepturile omului și la statul de drept, în special: faptul că guvernul interimar susține Constituția, că independența justiției este respectată pe deplin și că reglementările de urgență publică, reintroduse la 6 septembrie 2007, sunt eliminate de îndată ce acest lucru va fi posibil, că toate acuzațiile privind încălcarea drepturilor omului sunt investigate sau gestionate în conformitate cu diversele proceduri și foruri prevăzute de legislația Insulelor Fiji și că guvernul interimar va face tot ce îi stă în putință ca să împiedice declarații ale agențiilor de securitate menite să intimideze;
- cota de zahăr pentru anul 2007 a fost zero;
- disponibilitatea cotei de zahăr pentru anul 2008 a fost condiționată de dovedirea pregătirii la timp și în mod credibil a alegerilor, în conformitate cu angajamentele convenite, în

special în ceea ce privește recensământul, reorganizarea limitelor circumscripțiilor electorale și reforma electorală în conformitate cu Constituția, luarea de măsuri pentru a asigura funcționarea Biroului Electoral, inclusiv numirea unui supraveghetor al alegerilor până la 30 septembrie 2007, în conformitate cu Constituția. Această cotă de zahăr pentru 2008 s-a pierdut la 31 decembrie 2009;

- cota de zahăr pentru anul 2009 a fost anulată în luna mai 2009 din cauza faptului că guvernul interimar a decis amânarea alegerilor generale până în septembrie 2014;
- cota pentru 2010 a fost anulată înainte de 1 mai 2010, întrucât nu s-a înregistrat niciun progres în ceea ce privește continuarea procesului democratic; cu toate acestea, dată fiind situația critică din sectorul zahărului, Comisia a rezervat o parte din cota pentru asistență directă, care este gestionată în mod centralizat de Delegația UE la Suva și care nu este distribuită prin intermediul guvernului către populația direct dependentă de producția de zahăr, în vederea reducerii consecințele sociale negative. Furnizarea oricărui sprijin de acest fel va trebui confirmată de autoritățile legislative și bugetare ale UE;
- pe lângă elementele descrise în prezenta scrisoare, s-ar putea lua în considerare furnizarea de sprijin suplimentar pentru pregătirea și punerea în aplicare a angajamentelor-cheie, în special în sprijinirea pregătirii și/sau organizării alegerilor;
- cooperarea regională și participarea Fiji la aceasta nu este afectată;
- cooperarea cu Banca Europeană pentru Investiții și cu Centrul pentru Dezvoltarea Întreprinderilor poate continua, cu condiția îndeplinirii la timp a angajamentelor asumate.

Monitorizarea acestor angajamente se va face în conformitate cu angajamentele enumerate în anexa la prezenta scrisoare, referitoare la dialogul periodic, cooperarea cu misiunile și raportările.

Mai mult, UE se așteaptă ca Fiji să coopereze pe deplin cu Forumul Insulelor din Pacific în privința punerii în aplicare a recomandărilor Grupului persoanelor eminente, susținute de Forumul miniștrilor afacerilor externe la reuniunea de la Vanuatu din 16 martie 2007.

Uniunea Europeană va continua să urmărească îndeaproape situația din Fiji. În temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou, se va menține un dialog politic intensificat cu Fiji pentru a se asigura respectarea drepturilor omului, reinstaurarea democrației și respectarea statului de drept până când ambele părți vor conveni că acest caracter intensificat al dialogului și-a atins scopurile.

În cazul în care punerea în aplicare a angajamentelor luate de guvernul interimar este încetinită, oprită sau regresează, UE își rezervă dreptul de a adapta măsurile corespunzătoare.

Uniunea Europeană subliniază faptul că privilegiile Fiji în cadrul cooperării cu UE depind de respectarea elementelor esențiale ale Acordului de la Cotonou și a valorilor prevăzute în Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare. Pentru ca Uniunea Europeană să fie convinsă de faptul că guvernul interimar este întrutotul pregătit să-și respecte angajamentele, este esențială realizarea de progrese rapide și substanțiale în vederea îndeplinirii angajamentelor convenite.

Cu deosebită considerație,

Întocmită la Bruxelles,

Pentru Comisie

Pentru Consiliu

ANGAJAMENTE CONVENITE CU REPUBLICA INSULELOR FIJI

A. Respectarea principiilor democratice

Angajamentul nr. 1

Alegeri parlamentare libere și corecte vor avea loc în termen de 24 de luni de la data de 1 martie 2007, sub rezerva concluziilor rezultate în urma evaluării ce va fi efectuată de auditori independenți numiți de Secretariatul Forumului Insulelor din Pacific. Procesele premergătoare organizării alegerilor vor fi monitorizate, adaptate și revizuite în comun, după necesități, în baza unor standarde convenite de comun acord. Aceasta înseamnă, în special, următoarele:

- până la 30 iunie 2007, guvernul interimar va adopta un calendar cu date de finalizare a diverselor acțiuni ce trebuie întreprinse pentru pregătirea noilor alegeri parlamentare;
- acest calendar va preciza perioada în care vor avea loc recensământul, reorganizarea limitelor circumscripțiilor electorale și reforma electorală;
- stabilirea limitelor circumscripțiilor și reforma electorală se vor efectua în conformitate cu Constituția;
- se vor lua măsuri pentru a asigura funcționarea Biroului Electoral, inclusiv numirea unui supraveghetor al alegerilor până la 30 septembrie 2007, în conformitate cu Constituția;
- numirea vicepreședintelui se va face în conformitate cu Constituția.

Angajamentul nr. 2

Atunci când adoptă inițiative politice și modificări de importanță majoră în domenii precum cel legislativ, fiscal și altele, guvernul interimar va ține seama de consultările cu societatea civilă și alte părți interesate relevante.

B. Statul de drept

Angajamentul nr. 1

Guvernul interimar va face tot ce îi stă în putință pentru a împiedica declarații ale serviciilor de securitate menite să intimideze.

Angajamentul nr. 2

Guvernul interimar susține Constituția din 1997 și garantează funcționarea normală și independentă a instituțiilor constituționale, precum Comisia drepturilor omului din Fiji, Comisia pentru funcțiile publice și Comisia pentru funcțiile publice constituționale. Independența substanțială și funcționarea Marelui Consiliu al Șefilor (Great Council of Chiefs) va fi menținută.

Angajamentul nr. 3

Independența justiției este respectată pe deplin, justiției i se permite să acționeze liber, iar hotărârile sale sunt respectate de toate părțile în cauză și, în special:

- guvernul interimar se angajează să numească membrii tribunalului în temeiul secțiunii 138 punctul (3) din Constituție până la 15 iulie 2007;
- orice numire și/sau demitere a unui judecător va fi efectuată pe viitor cu respectarea strictă a dispozițiilor constituționale și a normelor procedurale;
- nu va exista nicio situație, de nicio natură, de interferență a armatei și a poliției sau a guvernului interimar în funcționarea justiției, inclusiv în ceea ce privește respectul deplin pentru profesia juridică.

Angajamentul nr. 4

Toate procedurile penale legate de acte de corupție se desfășoară prin intermediul căilor juridice adecvate, iar orice alt tip de organisme care ar putea fi înființate pentru a investiga cazurile presupuse de corupție vor funcționa în limitele constituționale.

C. Drepturile omului și libertățile fundamentale

Angajamentul nr. 1

Guvernul interimar va lua toate măsurile necesare pentru a facilita investigarea tuturor acuzațiilor de încălcare a drepturilor omului, și acestea vor fi tratate în conformitate cu diversele proceduri și în cadrul forurilor prevăzute de legislația Insulelor Fiji.

Angajamentul nr. 2

Guvernul interimar va abroga regulamentele din mai 2007 privind instituirea stării de urgență, sub rezerva unor amenințări pentru securitatea națională, siguranța și ordinea publică.

Angajamentul nr. 3

Guvernul interimar se angajează să asigure funcționarea Comisiei drepturilor omului din Fiji în deplină independență și în conformitate cu Constituția.

Angajamentul nr. 4

Libertatea de expresie și libertatea presei, în toate formele, sunt pe deplin respectate, astfel cum prevede Constituția.

D. Urmărirea respectării angajamentelor

Angajamentul nr. 1

Guvernul interimar se angajează să păstreze un dialog periodic în vederea verificării progreselor realizate și acordă acces deplin reprezentanților și autorităților UE și CE la informațiile privind toate chestiunile legate de drepturile omului, de restabilirea pașnică a democrației și a statului de drept în Fiji.

Angajamentul nr. 2

Guvernul interimar cooperează pe deplin cu orice misiuni ale UE și CE pentru evaluarea și monitorizarea progreselor.

Angajamentul nr. 3

Guvernul interimar transmite rapoarte de progres o dată la fiecare trei luni, începând cu 30 iunie 2007, privind elementele esențiale ale Acordului de la Cotonou și ale angajamentelor asumate.

Se ia notă de faptul că anumite chestiuni pot fi rezolvate în mod eficace doar printr-o abordare pragmatică, cu recunoașterea realităților din prezent și punerea accentului pe viitor.